

¹² F. Kanitz, Donau-Bulgarien und der Balkan. Historisch-geographische Reise-studien. I Bd. Lpzg. 1875. II-Bd. Lpzg. 1877.

¹³ Българскиятъ звукъ *ѳ* се произнася различно, споредъ диалекта: еа, *ѳ*, ја, а. Орѳово или Оряхово (Рахово, Ореово на картитѣ).

¹⁴ Вж. запискитѣ на българския войвода Панайотъ Хитовъ, който често пътувалъ по цѣлия Балканъ отъ Черно-море до Сърбия, „Моего пътувание по Стара планина“. Букурещъ 1872, 151.

¹⁵ Kanitz, Donau-Bulgarien I 260—266 (съ картина).

¹⁶ M. Blanqui, Voyage en Bulgarie. Paris 1843, 150.

¹⁷ G. Lejean, Voyage en Bulgarie, Le Tour du Monde XIII 1873, 146. E. Rockstroh, Ueber den Balkan, Mittheil. der k.k. Geogr. Gesell. 1874, 445. Kanitz II, 324 (съ картина).

¹⁸ Мѣстноститѣ Етрополе и Троянъ лежатъ на северната страна, а Мирково, Буново, Лъжене, Клисура и Сопотъ на южната.

¹⁹ Dr. Const. Jireček, die Heerstrasse etc. стр. 156 сл. Въ тая книга може да се намѣри историята на всички проходи.

²⁰ Kanitz, II, 227, съ картина.

²¹ Записки на Панайотъ Хитовъ 40; 149.

²² Височината е означена споредъ Boué, Turquie d'Europe I. 92. Ср. Hochstetter I с. 588.

²³ Водо-Балканъ на нашитѣ карти.

²⁴ Никита Хониатъ въ едно писмо отъ 1187 г., С. Sathas, Bibl. graeca medii aevi I, 78. Ср. Jireček, Heerstrasse etc. стр. 150. Въ срѣднитѣ вѣкове билъ главень проходъ.

²⁵ Canale, Della Crimea. Genova 1855. II. 362.

²⁶ Miklosich et Müller, Acta patriarchatus Spol. I 1, 367.

²⁷ K. F. Peters, Reisebriefe eines deutschen Naturforschers aus der Dobrudscha. Oest. Revue 1865. IV—V I, 1866 VIII—X XII. Гундуличъ сжцо тѣй описва Добруджа (III 63 сл.) За Добротичъ вж. гл. XXII.

²⁸ Името Странджа (отъ византийския градъ *Σεργέντζιον*, днесъ Истранджа, ср. Jireček, Heerstasse. 102) принадлежи въ сжщность на малка часть около Истранджа близо до Сарай. Изобщо на полуострова доста рѣдко има общи названия за редица височини.

²⁹ Hochstetter I. с., 600 сл. Boué, La Turquie I. 94, споменува само за Караджадагъ. Още на картата на Пловдивската епархия въ съч. на свещ. Константина *Ἐυχαρίδιον τῆς ἐπαρχίας Φιλιπποπόλεως* (Виена 1819) Срѣдна-гора, Караджа-дагъ и Хемусъ сж означени правилно.